

**T.C.**  
**BAŞBAKANLIK**  
**Gümrük Müsteşarlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü**

**4/5/2009**

**Sayı :** B.02.1.GÜM.0.06.08.00-010.06.01  
**Konu:** İhracatta Fatura Kullanımı

**GENELGE**  
**(2009/25)**

Müsteşarlığımıza intikal eden olaylardan,

Özellikle ihracatçı firma ile gümrük işlemlerinin gerçekleştirildiği gümrük idarelerinin farklı şehir ya da bölgelerde bulunması durumunda mevzuat gereğince orijinal ihracat faturalarının ihracat gümrük beyannamesine eklenmesi şartının ihracat işlemlerini geciktirdiği, bu bağlamda faks fatura kullanımının ihracat işlemlerine sürat kazandıracacağı;

İhracat eşyasına ait orijinal faturanın alıcı ülkenin kendi dilinde veya başka bir yabancı dilde düzenlendiği durumlarda gümrük idarelerince ihracata ilişkin gümrük beyannamelerine eklenen faturaların Türkçe olarak düzenlenmesinin talep edildiği, bu durum karşısında alıcı talebinin karşılanmasını teminen Türkçe dışında bir dilde düzenlenmiş başka bir faturanın ihracatçı tarafından ithalatçı ülkedeki alıcıya iletilmediği;

İhracat gümrük işlemlerinde gümrük beyannamesine eklenmesi gereken orijinal faturanın kimi durumlarda ithalatçı ülkedeki alıcıya, ithalatçı ülkenin yetkili makamlarına veya ithalatçı ülkenin gümrük idaresine ibrazının istenebildiği, benzer şekilde ihracata aracılık eden bankalar tarafından akreditif işlemlerinde kullanılmak üzere talep edilebildiği, böyle durumlarda ihracat gümrük işlemlerinin fatura nüshalarından birinin gümrük beyannamesine eklenmek suretiyle gerçekleştirilmek istenildiği;

anlaşılmaktadır.

Bilindiği üzere, Gümrük Yönetmeliğinin “Beyannameye eklenecek belgeler” başlıklı 119. maddesine göre, gümrük beyannamesi ile birlikte eşyanın faturasının ibrazı zorunludur.

Bu itibarla, ihracat gümrük işlemlerinde asıl faturanın ibrazı esastır. Bununla birlikte, bilgisayar sistemi olmayan gümrük idarelerinde asıl faturanın ihracat sırasında ibraz edilememesi halinde, Gümrük Yönetmeliğinin 120. maddesi gereğince faturada bulunması zorunlu olan bilgileri taşıyan faks faturalar ile ihracat gümrük işlemleri tamamlanacak, ancak fatura aslı ibraz edilene kadar beyannameler kapatılmayacaktır. Bilgisayarlı gümrük idarelerinde ise ihracat beyannamesine onay işlemi yapılacak, beyannamenin muayene memuru tarafından blokesi kaldırılmayarak eşyanın çıkışına müsaade edilecektir. Diğer taraftan, ihracat beyannamesinin özet beyan ile ilişkilendirmesinde özet beyanda ihracatla ilgili beyan tipi “DİĞER” olarak seçilecektir. Yükümlü tarafından fatura aslı ibraz edildiğinde beyannamenin üzerindeki bloke kaldırılarak Detaylı Beyan modülündeki TCGB Kapatmalar’dan ihracat beyannamesi kapatılacaktır.

Asıl faturanın ihracat sırasında ibraz edilmemesi halinde, Gümrük Yönetmeliği’nin 120 inci maddesi gereğince faturada bulunması zorunlu olan bilgileri taşıyan faks faturalar ile ihracat gümrük işlemleri tamamlanacak, ancak fatura aslı ibraz edilene kadar beyannameler kapatılmayacaktır. Ayrıca ihracatçı firma ile ihracat işlemlerinin gerçekleştirildiği gümrük idaresinin aynı şehirde ya da bölgede bulunması veya bulunmaması şartı aranmayacaktır.

Ayrıca, beyannamenin tescil tarihinden itibaren, Gümrük Yönetmeliği'nin "Süre" başlıklı 17 nci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi hükmüne göre hesaplanacak 15 günlük süre içinde asıl faturayı ilgili gümrük idaresine ibraz etmeyenler hakkında 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 241/1. maddesi tatbik edilecek ve asıl fatura ibraz edilene kadar bu Genelge ile getirilen kolaylıklardan yararlandırılmayacaklardır.

Öte taraftan, Maliye Bakanlığından alınan 09/10/2006 tarih ve 77936 sayılı yazıda da ifade edildiği üzere; Vergi Usul Kanunu'nun 229 uncu maddesi: "Fatura satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tarafından müşteriye verilen ticari vesikadır," hükmünü amirdir. Mezkur Kanun'un 215 inci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinde: "Kayıt ve belgelerde Türk para birimi kullanılır. Belgeler, Türk parası karşılığı gösterilmek şartıyla, yabancı para birimine göre de düzenlenebilir. Şu kadar ki, yurtdışındaki müşteriler adına düzenlenen belgelerde Türk parası karşılığı gösterilme şartı aranmaz düzenlenebilir. Şu kadar ki, yurt dışındaki müşteriler adına düzenlenen belgelerde Türk parası karşılığı gösterilme şartı aranmaz," hükmü bulunmaktadır Buna göre, ihraç eşyasına ait faturanın, gümrük beyannamesinin "Döviz ve Toplam Fatura Bedeli" başlıklı 22 numaralı sütununda kayıtlı olan yabancı para birimi cinsinden düzenlenen faturalarda, faturada yer alan bilgilerin Türkçe açıklamasının yazılması kaydıyla Türk parası karşılığının gösterilmesi zorunlu değildir. Dolayısıyla, anılan Kanun'un 215 inci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi amir hükmü karşısında aynı Kanun'un 353 üncü maddesinin birinci bendinde yer alan özel usulsüzlük cezası uygulanması da söz konusu olmayacaktır. Buna göre, ihraç eşyasına ilişkin olarak yurt dışındaki müşteri adına yabancı dilde fatura düzenlenmesi yukarıdaki açıklamalar ışığında mümkün bulunmaktadır. Bununla birlikte, yabancı dilde düzenlenen faturanın gümrük idarelerince, ihtiyaç hasıl olması durumunda Türkçe tercüme istenebilecek ve ihracata ilişkin gümrük beyannamesine eklenecektir

Maliye Bakanlığının (Gelir İdaresi Başkanlığı) 03.04.2007 tarihli, 29944 sayılı yazısında, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun faturaya ilişkin 229, 230 ve 231 inci maddeleri hükümleri gereğince faturada bulunması gereken asgari bilgilerin neler olduğunun belli olduğu, Kanunda belirtilen hususlara yer verilmek kaydıyla faturanın en az bir asıl bir örnek olarak düzenlenmesi, her birine kaçınıcı örnek olduğunun yazılması şartıyla da birden fazla örnek düzenlenmesinin mümkün olduğu, buna göre ihracat gümrük beyannamesine orijinal faturanın eklenemediği hallerde, fatura nüshalarından birinin eklenmesinin vergi kanunları açısından herhangi bir sakıncası bulunmadığı bildirilmektedir. Bu çerçevede, ihracat gümrük işlemlerinde orijinal faturanın gümrük beyannamesine eklenemediği hallerde okunaklı birinci nüshasının gümrük beyannamesine eklenerek gümrük işlemlerinin yapılmasına izin verilmesi gerekmektedir.

2006/25 ve 2006/26 sayılı Genelgeler yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

S. Umman HAMİDOĞULLARI  
Müsteşar a.  
Genel Müdür V.

DAĞITIM:  
Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlüklerine